

[Damsgaard.]

rende indflydelse på mulighederne for en eventuel lempelse af kreditstramningen her ved nytårstid og dermed på mulighederne for at undgå arbejdsløshed på bygge- og anlægsområderne i de kommende vinter- og forårsmåneder, er der efter min mening grund til at advare. Snarere kan en sådan forceret ombytning føre til, at vi øger risikoen for arbejdsløshed både på bygge- og anlægsområdet og i forbrugsproduktionen. Også fordi der jo er en vis rytme i byggeriet, og de huse, som kreditstramningen hindrede blev sat i gang i efteråret, kan man jo ikke pludselig bygge videre på i foråret.

Vanskelighederne for en sådan ombytning er også blevet større end nødvendigt, fordi regeringen ikke i tide har gjort den større indsats for at øge bevægeligheden på arbejdsmarkedet, som venstre gentagne gange har opfordret den til. Vi må jo huske på, at flytter vi pengene, flytter vi efterspørgslen fra et område til et andet, og så er det normalt afgørende for udfaldet, at produktionen og arbejdskraften har mulighed for at følge med.

Det samme synspunkt fører mig over på et væsentligt punkt i finanslovsforslaget. Det viser som nævnt en meget kraftig samlet udgiftsstigning, men bemærkelsesværdigt er det, at stigningen i anlægsbudgettet er særlig kraftig. Ser vi på de samlede anlægsbevillinger, er der tale om en stigning på en ca. 20 pct., hvortil vel også kommer den del af reserverne til imødegåelse af prisstigninger, som disse poster må forventes at lægge beslag på. Der er intet nyt i, at stigningen i bevillinger er særlig stærk på dette område. Det har den været år efter år, og det er vel et udtryk for, at man i alle partier ønsker, at disse investeringsopgaver løses så langt som muligt. Venstre — og jeg har indtryk af, at alle partier i det høje ting — ønsker, at vi bygger alle de hospitaler, plejehjem, skoler o. s. v., som vi har praktisk mulighed for at gennemføre, så længe vi på disse områder har en så alvorlig mangel, som vi har. Men heller ikke på

dette område kan vi bygge en politik på illusioner. Vi er måske her i folketinget og i finansudvalget på dette område og med hensyn til finanslovens andre poster alt for ofte tilbøjelige til kun at tænke i bevillinger, hvor det i virkeligheden er arbejdskraft, det gælder. Der bliver ikke bygget flere huse, selv om vi vil bevilge pengene, hvis der ikke er den fornødne arbejdskraft til rådighed. Det, der gennemføres, bliver bare så meget dyrere. Ser man på det seneste statsregnskab, får man jo et stærkt indtryk af, at det ikke er mangel på bevillinger, der har sat grænsen for, hvilke opgaver der er blevet løst. Opgaver, som regeringen her i folketinget har lagt stor vægt på blev taget op, og som også et enigt folketing har besluttet skulle løses og har bevilget pengene til, har regeringen bagefter administrativt skåret væk gennem anlægsstop, sommerstop og lignende. Når finansåret sluttede, var bevillingerne ubenyttede og opgaverne uløste, men det var ikke ensbetydende med, at pengene var sparet, for disse uudnyttede bevillinger havde jo hele tiden ligget bag ved og presset på, så det, der blev gennemført, blev dyrere, og meget af det, der blev sat i gang, blev bremset halvvejs med fordyrende afbrydelser og forsinkelser til følge, fordi man har forsøgt at gabe over mere på én gang, end man kunne magte.

Jeg tror, regeringen må indse, at finansloven ikke er et udstillingsvindue, der skal pyntes op til jul, men hvorfra man så blot bagefter administrativt fjerner pynten. Alt dette har skadet løsningen af opgaverne og har gjort det dyrere. Derfor lægger venstre afgørende vægt på, at den offentlige budgetlægning forbedres. Dels må budgetlægningen række ud over det enkelte finansår, fordi de enkelte beslutninger har virkninger, der rækker ud over finansåret, dels må den hidtidige budgetlægning suppleres med det, vi har kaldt en fysisk planlægning. Vi må simpelt hen vide, hvor megen arbejdskraft og andre produktionsfaktorer gennemførelsen af de forskellige budgetposter lægger beslag på, og hvor megen arbejdskraft der overhovedet